

Strariak mazowiecki

Lipiec-wrzesień 2023

Nr 3 (159)

ISSN 1641-5019

Pismo Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP województwa mazowieckiego

**IX Wojewódzkie Zawody
Sportowo-Pożarnicze MDP
według reg. CTiF
Mława 2023**

Otwieramy Łamy Droży Czytelnicy

Przekazujemy do Waszych rąk kolejny numer naszego kwartalnika, w którym staraliśmy się odnotować najważniejsze wydarzenia lata, jakimi żyły oddziały Związku, a przede wszystkim ochotnicze straże pożarne. Letnie miesiące – z licznymi ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi – były niełatwe dla ratowników, ale mimo to stały się sprzyjającym czasem do zorganizowania ważnych uroczystości i imprez dających wielu druhom przyjemność, zadowolenie i satysfakcję.

Na czoło uroczystości wysunęły się jubileusze, w tym 100-lecia działalności ochotniczych straży pożarnych. Te, z których informacje dotarły do nas, staraliśmy się bodaj krótkimi relacjami odnotować. Sporo się działo, jak na lato przystało, w szeregach młodzieżowych drużyn pożarniczych. Najważniejszym wydarzeniem, w którym uczestniczyli członkowie MDP, były oczywiście rozegrane w Mławie Wojewódzkie Zawody Sportowo – Pożarnicze według regulaminu CTiF. Relacjonujemy je na pełnej kolumnie. Czas wakacji był też okazją do zorganizowania najmłodszym strażakom wycieczki z elementami poprawiania (co w naszych szeregach jest bardzo istotne) sprawności fizycznej. Opisanym w niniejszym numerze SM wakacyjnym działaniem są zorganizowane przez przewodniczącą komisji do spraw młodzieży Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP drużynę Katarzynę Paprocką imprezy: biwak i rajd dla drużyn młodzieżowych z powiatu piaseczyńskiego.

Mimo urlopów w lipcu w trybie on-line obradowało Prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP. Informacja, jaką z posiedzenia zamieszczamy, da nam niemalą wiedzę o wyróżnieniach dla straży i strażaków, ale też o problemach, jakie powinny być pilnie rozwiązane.

Na szczególne podkreślenie zasługują opisywane w numerze czyny i osiągnięcia przedstawicieli strażackiej rzeszy naszego województwa. Przedstawicielami tymi są dwaj strażacy uhonorowani za wyjątkowe czyny tytułami „Strażak Miesiąca Czerwca Województwa Mazowieckiego” i dwaj młodzi adepci pożarnictwa – zwycięzcy eliminacji wojewódzkich OTWP, którzy w ogólnopolskim finale Turnieju Wiedzy Pożarniczej sięgnęli po drugą i trzecią lokatę.

Tradycyjnie nasze łamy udostępniamy na przygotowany przez przedstawicieli Mazowieckiej Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej materiał szkoleniowy, na słowo od mazowieckiego kapelana strażaków i na porcję naszej strażackiej historii.

Życzymy przyjemnej i pożytecznej lektury.
Stefan Todorski, redaktor naczelny

Budowało ją i umacniało – co podkreślono podczas jubileuszowej uroczystości – sześć pokoleń strażaków. Ochotnicza Straż Pożarna w Raciążu (powiat płoński) ukończyła 120 lat. Pożarniczych stowarzyszeń wiek na szczęście nie osłabia, a wzmacnia. Raciążanie w 1995 roku zasilili Krajowy System Ratowniczo – Gaśniczy. W roku ubiegłym natomiast pospieszyli na ratunek 115 razy.

Świętowanie rozpoczęło się raportem o gotowości pododdziałów strażackich do apelu, który odebrał mazowiecki komendant wojewódzki PSP nadbryg. Jarosław Piotrowski. Po raporcie przy dźwiękach hymnu państwowego na maszt powędrowała flaga narodowa. Następnie dla uczczenia 120-letniego służenia społeczeństwu odsłonięto tablicę pamiątkową z napisem: „W hołdzie strażakom, założycielom i kontynuatorom działalności Ochotniczej Straży Pożarnej w Raciążu. Za ofiarność i bezinteresowną pomoc społeczeństwu w 120. rocznicę powstania – mieszkańcy Raciąża”.

Po odsłonięciu tablicy gospodarze wraz z gośćmi udali się do kościoła pod wezwaniem św. Wojciecha na Mszę Świętą koncelebrowaną w intencji strażaków i ich rodzin, a po koncelebrze przemaszerowali pod siedzibę Urzędu Miasta Raciąż na okolicznościowy apel, podczas którego zasłużeni druhowie uhonorowani zostali medalami, odznakami i pamiątkowymi statuetkami. Podczas jubileuszu

nie szczędzono też świętującym strażakom serdecznych podziękowań i gratulacji. Składali je między innymi obecni na uroczystości: sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Maciej Wąsik, poseł na Sejm RP Elżbieta Gapińska, senator RP Jan Maria Jackowski, marszałek województwa mazowieckiego Adam Struzik, prezes Zarządu Głównego Związku OSP RP Waldemar Pawlak i nadbryg. Jarosław Piotrowski.

Jubileusz – pełen wzniosłych, uroczystych chwil – był także okazją do zaprezentowa-

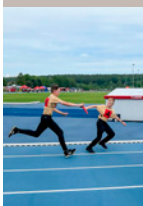

nia dorobku OSP. Z rysem historycznym jubilatki zapoznał zgromadzonych prezes Jarosław Krupiński. Wyświetlony został też film prezentujący historię jednostki. W końcowej fazie świętowania ulicami miasta przejechało kilkadziesiąt – od najstarszych do najnowszych – pojazdów pożarniczych.

Stefan Todorski
Fot. KP PSP w Płońsku

W NUMERZE:

NASZA OKŁADKA

WOJEWÓDZKIE
ZAWODY MDP

fot. Bartosz Rutkowski

OBRADOWAŁY
WŁADZE

04

WAKACJE
DRUŻYN
MŁODZIEŻOWYCH

04

NAJSZYBSI
MŁODZIEŻOWCY
MAZOWSZA

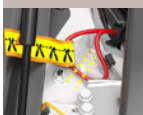
05

DZIESIĘĆ
STULATEK

06-08

RATOWALI
LUDZKIE ŻYCIE

09

PORCJA
POZARNICZEJ
WIEDZY

10-11

Strazak mazowiecki

Wydawca:

Zarząd Oddziału Wojewódzkiego
Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP

Adres redakcji:

03-742 Warszawa, ul. Markowska 18A,
tel. 22 654 03 47, 22 654 03 07
fax 22 654 03 47,
e-mail: strazak-mazowiecki@tlen.pl

Redaguje kolegium:

redaktor naczelny Stefan Todorski,
tel. 601 213 842

Patriotyzm Jana Pawła II przez pryzmat Powstania Warszawskiego

O zrywie z 1944 r. Jan Paweł II wspominał w czasie I pielgrzymki do Polski na pl. Zwycięstwa, dziś Piłsudskiego, mówiąc: „Nie sposób zrozumieć tego miasta, Warszawy, stolicy Polski, która w roku 1944 zdecydowała się na nierówną walkę z najeźdźcą, na walkę, w której została opuszczona przez sprzymierzone potęgi, na walkę, w której legła pod własnymi gruzami, jeśli się nie pamięta, że pod tymi samymi gruzami legł również Chrystus-Zbawiciel ze swoim krzyżem sprzed kościoła na Krakowskim Przedmieściu”.

Podczas kolejnej pielgrzymki w 1983 r. mówił na Stadionie Dziesięciolecia w Warszawie: „W 1944 roku stolica Polski została zamieniona w wielką ruinę. W ciągu lat powojennych ta sama Warszawa została odbudowana tak, jak widzimy ją dzisiaj: — zwłaszcza tu, z tego miejsca — dawna i nowoczesna zarazem. Czy to nie jest jeszcze jedno zwycięstwo moralne Narodu?”

Papież zdawał sobie sprawę z toczących się dyskusji na temat sensu powstania – czy tak wielkie poświęcenie było potrzebne. Dyskusje historyków na ten temat będą się zapewne jeszcze toczyć przez wiele lat. Jan Paweł II nie odnosił się wprost do argumentów za lub przeciw, ale wskazywał na bohaterstwo powstańców: „Nie można na to pytanie [czy powstanie było potrzebne – przyp. red.] odpowiadać tylko w kategoriach czysto politycznych lub militarnych. Należy raczej w milczeniu skłonić głowę przed rozmiarem poświęcenia, przed wielkością ceny, jaką tamto pokolenie sprzed pięćdziesięciu lat zapłaciło za niepodległość Ojczyzny. W płaceniu tej ceny byli, być może, rozrzutni, ale ta rozrzutność była zarazem wspaniałomyślnością. Kryła się w niej jakaś odpowiedź na to wezwanie, które przyniósł Chrystus, przede wszystkim swoim własnym przykładem, oddając życie za braci: »Nikt nie ma większej miłości od tej, gdy ktoś życie swoje oddaje za przyjaciół swoich« – pisał w przesłaniu na 50. rocznicę powstania.

Oprócz należnej wdzięczności wobec naszych przodków, ich świadectwo jest – zdaniem Papieża – zobowiązaniem dla nas i „zmusza nas wszystkich do zaangażowania się w promowanie pokoju, szacunku i zgody między narodami” (audiencja generalna, 2 listopada 1994 r.)

Do młodzieży polonijnej w 1992 r. Jan Paweł II mówił, że ten „poryw bohaterstwa”, gotowość oddania życia za wolność ojczyzny to świadectwo pozostawione kolejnym pokoleniom. „Jesteście młodzi, i trzeba, ażeby z tamtego wielkiego, bohaterskiego zrywu zostało w waszych sercach to, co jest istotne. A istotne jest umiłowanie wolności i gotowość świadczenia sobą prawdzie i wolności” – dodawał.

Jan Paweł II wyrażał podziw wobec Warszawy, którą za Prymasem Tysiąclecia nazywał „Miastem Nieujarzmionym”, miastem, które mimo iż legło w gruzach, nie zostało pokonane. To tutaj nastąpiła kulminacja walki w czasie II wojny światowej, to „stolica stała się widownią śmiertelnego zwania pomiędzy heroizmem a bestialstwem”, to Warszawa stała się miejscem wyborów „między życiem a śmiercią, między miłością a nienawiścią” (por. homilia, Warszawa, 9 czerwca 1991).

Papież wskazuje, że odpowiedź na pytanie o sensowność ofiary życia tak wielu ludzi można odnaleźć w wierze, w chrześcijaństwie. „Symbolem Stolicy pozostanie na zawsze Chrystus Zbawiciel ze swoim Krzyżem sprzed kościoła na Krakowskim Przedmieściu. Niepokonany, chociaż też legł pod gruzami zniszczonego doszczętnie Miasta. Wzrusza dzisiaj także serca przechodniów wyciągniętą ku górze dłoń na znak zwycięstwa” – mówił Jan Paweł II do pielgrzymów z Warszawy 7 maja 1996.

Po 60 latach, już u schyłku życia, Jan Paweł II wspominał: „Powstanie Warszawskie przeżywałem w Krakowie z ogromnym napięciem i modlitwą”. W 1944 r. kleryk Karol Wojtyła miał 24 lata i studiował w tajnym seminarium duchownym. W niedzielę 6 sierpnia 1944 r. okupanci przeprowadzili w Krakowie oblężenie i łapanie młodych mężczyzn. Nie zajrzeli do suterenu, przy ul. Tynieckiej 10, w której mieszkał wówczas Wojtyła. Ten dzień, który przeszedł do historii jako „czarna niedziela”, były niejako skutkiem ubocznym Powstania Warszawskiego. Okupanci podjęli takie działania w obawie przed powstaniem w Krakowie. Po tej akcji kardynał Adam Sapieha postanowił zgromadzić wszystkich kleryków w swojej siedzibie, by byli bezpieczniejsi.

Strażacy, przywołujemy na pamięć św. Jana Pawła II i św. Floriana by uczyli nas patriotyzmu i miłości do bliźniego.:

„Boże, który rozświecisz niebo i uśmierzasz żywioły, rozpal w naszych sercach wieczny płomień ofiary. Uczyni gorętszą od płomienia krew, która płynie w naszych żyłach, szkarłatną jak śpiew zwycięstwa. Kiedy syrena rozbrzmiewa na ulicach naszych miast, usłysz bicie serc, które się poświęciły. Kiedy w zawodach z orłami ku Tobie się wznosimy, niech podtrzymuje nas Twoja dłoń przebita. Panie, jesteśmy nosicielami Twojego krzyża i niebezpieczeństwo jest naszym chlebem codziennym. W terrorze trzęsienia ziemi, furii wody, piekła pożarów nasze życie niech będzie płomieniem, naszą wiarą niech będzie Bóg. Przez wstawiennictwo Świętego Floriana niech się tak stanie. Amen”.

ks. Jerzy – kapelan strażaków

INTERNETOWE OBRADY PREZYDIUM ZARZĄDU OW ZOSP RP

28 lipca w trybie on-line obradowało Prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP. Obradom przewodniczył prezes ZOW Antoni Jan Tarczyński. Głównym celem posiedzenia było rozpatrzenie wniosków o nadanie odznaczeń i sztandarów. Internetowe łącza wykorzystano też do omówienia przebiegu zawodów sportowo - pożarniczych OSP i MDP oraz do oceny składania raportów do elektronicznego „Systemu OSP”.

Rozpatrywane wnioski dotyczyły nadania strażakom, instytucjom współpracującym z OSP i osobom zasłużonym dla strażackiej służby Złotych Znaków Związku, Medali Honorowych im. Bolesława Chomicza i medali „Za Zasługi dla Pożarnictwa”. Jednym z zaopiniowanych pozytywnie był wniosek o nadanie Medalu Honorowego im. Bolesława Chomicza posłance na Sejm RP Bożenie Żelazowskiej w dowód uznania za „wielkie zaangażowanie i codzienne wsparcie dla jednostek OSP woj. mazowieckiego”. Prezydium wyróżniło też Brązowym Medalem „Za zasługi dla Pożarnictwa” gminę Grabów n/ Pilicą (powiat kozienicki) - jako instytucję wspomagającą ochotnicze pożarnictwo. Pozytywnie rozpatrzone zostały trzy wnioski o nadanie sztandarów. Pod swoim pierwszym sztandarem będzie występować Ochotnicza Straż Pożarna Kowala – Stępcina (powiat radomski). Nowe sztandary też - po pożegnaniu z honorami poprzednich - będą służyć Ochotniczym Strażom Pożarnym w Podłężu (gmina Maciejowice, powiat garwoliński) i w Orońsku (gmina Orońsk, powiat szydłowiecki).

Tematem podjętym po rozpatrzeniu wniosków były szkolenia członków OSP w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy. Prezes A. Tarczyński,

powołując się na pismo zastępcy mazowieckiego komendanta wojewódzkiego PSP skierowane do Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP, poinformował uczestników posiedzenia, że zmalało zainteresowanie strażaków ochotników egzaminami potwierdzającymi posiadane kwalifikacje, prowadzonymi w Wojewódzkim Ośrodku Szkolenia KW PSP w Pionkach. Jest to o tyle ważne, że wielu ratownikom uprawnienie do udzielania pomocy przedmedycznej bez potwierdzającego egzaminu wygasa z dniem 31 sierpnia br. Mówiąc o tym prezes zaapelował do wszystkich członków prezydium o zainteresowanie się problemem w podregionach, nad którymi z ramienia ZOW sprawują opiekę.

Odbywane kilka tygodni po wojewódzkich zawodach sportowo - pożarniczych obrady prezydium były okazją do omówienia przygotowań i przebiegu najważniejszego, tegorocznego współzawodnictwa straży. Dlatego też po wysłuchaniu informacji uczestnicy posiedzenia wyrazili opinię, iż - tak przeprowadzone 10. 06. zawody męskich i kobiecych drużyn OSP, jak też rozegrane 24. 06 według regulaminu CTiF zawody młodzieżowych drużyn pożarniczych - przygotowane i przeprowadzone zostały wzorowo. Podsumowując ocenę sportowych imprez A. Tarczyński wyraził serdecz-

ne podziękowanie za doskonale przygotowanie i organizację zawodów władzom i instytucjom Mławy (obydwie imprezy odbyły się na mławskim stadionie) i licznie włączonym do przebiegu zawodów strażakom Państwowej Straży Pożarnej. Podziękował też za udział wszystkim startującym drużynom i pogratulował zwycięzcom.

Ważnym punktem obrad była też ocena wprowadzania raportów o stanie OSP do prowadzonej przez Zarząd Główny ZOSP RP elektronicznej ewidencji określonej mianem „System OSP”. Działania w tym zakresie są niestety w oddziale mazowieckim niezadowolające. Na 1940 straży ochotniczych na Mazowszu z ok. trzystu nie wprowadzono w tym roku do „systemu” stosownych raportów. Wynik ten rzutuje na rozdziałnik odznaczeń korporacyjnych. Liczbę odznaczeń dla poszczególnych województw Zarząd Główny ZOSP RP ustala właśnie na podstawie liczby wprowadzonych raportów. Poprzez ten niekorzystny wynik Mazowszu przypadło w udziale łącznie (wszystkich rodzajów odznaczeń) o 500 mniej. Mając powyższe na uwadze członkowie prezydium zamierzają podjąć w swoich podregionach odpowiednie działania, by tak niekorzystna statystyka została poprawiona.

Stefan Todorski

BIWAK I RAJD DLA ADEPTÓW POŻARNICTWA Z POWIATU PIASECZYŃSKIEGO

Wakacje umożliwiają pogłębienie więzi członków MDP z pożarnictwem. Pozwalają też dać najmłodszemu druhom satysfakcję z przynależności do MDP i osiągnięcia celów szkoleniowych. Przykładem niech będzie inicjatywa drużyny Katarzyny Paprockiej – członka Prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP, która zorganizowała i poprowadziła biwak i rajd dla strażackiej młodzieży z powiatu piaseczyńskiego. Przebieg imprez (z konieczności w ogromnym skrócie) przybliży nam sama organizatorka. ST

BIWAK

W sierpniu młodzieżowym drużynom z Cendrowic i Zamienia zorganizowała dwudniowy biwak „POLIGON 2023”. Zaczęliśmy go lekcją historii poprowadzoną przez przedstawiciela Związku Żołnierzy WP płk. Jerzego Włosińskiego. Po budującym więzi z polskością wykładzie dotarliśmy na poligon, gdzie czekały na nas nie lada zadania: rozkodowanie hasel pożarniczych, rozwinięcie bojowe, przeciąganie liny, posyłanie iskierek ... i wiele, wiele innych zadań. Dodatkową atrakcją było pokonanie toru w alkoholach, z czym druhowie poradzi sobie bardzo dobrze. Zwieńczeniem dość intensywnej zbiórki było wspólne ognisko.

Po wyczerpującym dniu przystąpiliśmy do przygotowania bazy noclegowej oraz zrobienia grafiku wart nocnych. Następnie na komunikat: zabieramy latarki i apteczki, zastępy ruszyły w las na manewry nocne. Na miejscu okazało się, że każdy zastęp musiał odnaleźć psa, który błąkał się po lesie oraz trzy osoby poszkodowane i udzielić im pierwszej pomocy. Ciemna noc, dziwne dźwięki i osoby w strasznych maskach powodowały, że manewry były grozą strachu, ale żaden druh nie spanikował na tyle, żeby pozostawić poszkodowanego samego i uciec. Wszyscy dzielnie ukończyli nocne manewry. Po rannej pobudce i śniadaniu czekał na nas tor off road i szukanie zakopanych skarbów.

Przy organizacji biwaku pomogły wyjątkowe osoby i instytucje, którym ślę podziękowanie. Są nimi: Zarząd Koła Żołnierzy Wojska Polskiego nr 61 z Góry Kalwarii, Andrzej i Aneta Szymańscy, Grzegorz Posiewka, a także właściciel Poligonu Grzegorz Rożalski, który udostępnił swój teren na tę wspaniałą formę wypoczynku, nauki, szkolenia i dobrej zabawy.

RAJD

Po raz trzeci miałam przyjemność zorganizować III Szkoleniowy Rajd MDP pow. piase-

czyńskiego „Zimne Doły 2023”. Wzięło w nim udział 12 drużyn: MDP Cendrowice, Bielawa, Kawęczynek, Wągrowo, Nowy Prażmów, Zamienie, Nowa Wola, Mroków, Złotokłos, Piaseczno i drużyna młodych ratowników WOPR-u. 112 uczestników rajdu prezentowało swoją wiedzę i umiejętności z zakresu pierwszej pomocy, ratownictwa technicznego oraz ratownictwa wodnego. Tor, który musieli pokonać w alkoholach pozwolił zaprezentować młodzieży, jak funkcjonuje człowiek pod wpływem alkoholu czy środków odurzających. Nasz rajd to nie tylko nauka. To również integracja i zabawa.

Za wysiłek podczas rajdu nie mogło zabraknąć nagród. Ufundowali je Marszałek Województwa Mazowieckiego, Starosta Piaseczyński i komisja ds. dzieci, młodzieży i sportu Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP woj. mazowieckiego, którą osobiście reprezentowałam. Tego dnia został również nagrodzony najlepszy medyk, a nagrodę w tej kategorii ufundowała pomagająca przy organizacji rajdu fundacja ANIKAR, która zapewniła wolontariuszy i pozorantów oceniających działania drużyn.

Katarzyna Paprocka

NAJSPRAWNIEJSI ADEPCI POŻARNICZEJ SZTUKI

Na Stadionie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji im. Ireny Szewińskiej w Mławie rozegrane zostały XI Wojewódzkie Zawody Sportowo – Pożarnicze Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych według regulaminu CTiF. Organizatorzy: Zarząd Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP, Mazowiecka Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej oraz Powiatowa Komenda PSP w Mławie zaprosili do startu trzynaście dziewczęcych i siedemnaście chłopców MDP.

Otwarcia imprezy - życząc wszystkim zawodnikom zwycięstwa - dokonał prezes Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP Antoni Jan Tarczyński. Potem pałeczkę przejęła powołana przez Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego PSP komisja sędziowska, która przybliżyła zawodnikom warunki startu. Sportowa rywalizacja toczyła się w dwóch konkurencjach: ćwiczenie bojowe oraz bieg sztafetowy - 400 metrów z przeszkodami.

Po wykonaniu w pięknej aurze i iście strażackiej atmosferze konkursowych zadań współzawodnicząca na wyrównanym poziomie młodzież oczekiwała na werdykt komisji. Ogłoszony protokół wskazał oczywiście na (w tym dniu) najlepszych.

W ćwiczeniu bojowym dziewcząt przy pierwsze lokaty zdobyły kolejno: młodzieżowa drużyna pożarnicza OSP Gwizdały (pow. wę-

growski) zwyciężyły drużyny z OSP Gwizdały. Na drugiej pozycji uplasowały się dziewczęta z Wieliszewa, trzecie miejsce zaś wywalczyły zawodniczki ze Zbuczyna.

W grupie chłopców w ćwiczeniu bojowym triumfowała MDP z OSP w Jasięcu (pow. grójcecki). Drugą lokatę osiągnęła drużyna z OSP w Skułach (pow. grodziski), trzecią – druhowie z OSP w Gwizdałach (pow. węgrowski). W sztafecie najlepsi okazali się chłopcy ze Zbuczyna (pow. siedlecki). Drugie miejsce na podium zajęła MDP ze Stawiszyna (pow. białobrzegi), trzecią zaś lokatą cieszyli się druhowie z Pawłowa (pow. ciechanowski). W klasyfikacji generalnej w bojach drużyn chłopców najwyższą wypunktowaną została młodzieżowa drużyna pożarnicza OSP w Jasięcu. Na drugim stopniu podium stanęła MDP z Gwizdał. Trzecie miejsce wywalczyli druhowie ze Zbuczyna.

innych, dzielnie walczących drużyn. Rozdane trofea ufundowane zostały przez Mazowiecką Komendę Wojewódzka PSP oraz Zarząd Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP. Wręczali je i gratulowali sukcesów między innymi: zastępca mazowieckiego komendanta wojewódzkiego PSP st. bryg. Tomasz Cybul, dyrektor Zarządu Wykonawczego Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP Dariusz Malinowski i starosta mławski Jerzy Rakowski. Nagrodą niematerialną (ale jakże cenną) dla zwycięzców stało się prawo startu w zawodach krajowych. Pojadą na nie dziewczęta z Gwizdał i chłopcy z Jasięca.

Mławskie zawody stały się okazją do inauguracji akcji „Bezpieczne wakacje 2023”, podczas której przedstawione zostało działanie mobilnego symulatora zagrożeń pożarowych. Celem akcji „Bezpieczne wakacje” jest propagowanie bezpiecznego postępowania w trak-

growski), Wieliszew (pow. legionowski) i Zbuczyn (pow. siedlecki). W sztafecie triumfowały drużyny z MDP w Latowiczu (pow. miński), Niecieczy (pow. sokołowski) i Gwizdałach. W klasyfikacji generalnej drużyn dziewczęcych - dającej miejsce na głównym podium

Po ogłoszeniu wyników nadszedł czas nagradzania za wniesiony wysiłek i osiągnięte – tak sportowe, jak też pożarnicze - rezultaty. Drużyny z miejscem na podium otrzymały puchary i nagrody rzeczowe, a zawodnicy wywalczone medale. Były też upominki dla

cie korzystania m.in. z kąpielisk, a także przebywania w innych miejscach, w których mogą zaistnieć zagrożenia dla środowiska oraz życia i zdrowia tam przebywających.

Stefan Todorski

Fot. mł. ogn. Bartosz Rutkowski, KP PSP Mława

ZASŁUŻYŁA NA ŻŁOTY ZNAK

Ochotnicza Straż Pożarna w Gostchorzy (gmina Wiśniew, powiat siedlecki) od stu lat wiernie służy mieszkańcom swojej i okolicznych miejscowości. 23 lipca miejscowe społeczeństwo miało możliwość oficjalnie podziękować jubilatce za jej bezinteresowną służbę.

Uroczyste obchody stulecia z udziałem przedstawicieli władz państwowych, samorządowych i pożarniczych rozpoczęły się połową Mszą Świętą w intencji strażaków i ich rodzin, kontynuowane zaś były podczas okolicznościowego apelu. Na jubileusz przybył prezes Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP Antoni Jan Tarczyński, który – po

przyjęciu raportu o gotowości pododdziałów do apelu – udekorował sztandar gospodarzy nadanym przez Prezydium Zarządu Głównego ZOSP RP Złotym Znakiem Związku, a zasłużonych druhów medalami „Za Zasługi dla Pożarnictwa”. Honorów nie szczędził też świętującym druhom inni dostojni goście, wśród których między innymi byli: poseł

na Sejm RP Krzysztof Tchórzewski, zastępca mazowieckiego komendanta wojewódzkiego PSP st. bryg. Rafał Zimochocki i prezes Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP Wojciech Grzegorzczak. W kolejnej fazie uroczystości członkowie jubilatki odwiedzili się wspierającym ich działalność instytucjom, firmom i osobom pamiątkowymi statuetkami. SAT arch. UG Wiśniew

SAMOCHÓD NA 100-LECIE

2 lipca br. 100-lecie społecznej służby dla społeczeństwa świętowała Ochotnicza Straż Pożarna w Huszlewie (powiat łosicki). Jubileusz stał się okazją do obdarowania stulatki lekkim samochodem ratowniczo – gaśniczym.

Uroczystość rozpoczęła się Mszą Świętą, odprawioną w intencji strażaków i ich rodzin w miejscowym kościele, a kontynuowana była podczas apelu na placu przez strażnicą. Po odegraniu przed siedzibą OSP hymnu państwowego, podniesieniu na maszt flagi narodowej i powitaniu przez prezesa OSP Adama Matusza przybyłych gości nadszedł czas zapoznania uczestników uroczystości z ważniejszymi wydarzeniami w stuletnich dziejach jednostki. Przedstawiony rys historyczny potwierdził, że jubilatka zasługuje na szczególną wdzięczność i wyróżnienie. Wyróżnień zatem nie brakowało.

Straż odznaczona została nadanym przez Zarząd Główny Związku OSP RP Złotym Znakiem Związku, a zadłużonych druhów uhonorowano medalami i odznakami korporacyjnymi. Nie zabrakło też podziękowań i gratulacji od przedstawicieli władz państwowych, samorządowych i pożarniczych, z którymi między innymi pospieszili: poseł na Sejm RP Marek Sawicki, zastępca mazowieckiego komendanta wojewódzkiego PSP st. bryg. Tomasz Cybul, starosta łosicki Janusz Kobylński, przewodnicząca Rady Powiatu Łosickiego Urszula Sadowska, komendant powiatowy PSP st. bryg. Mariusz

Popławski i prezes Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP Romuald Józwiaczuk.

Podniosłymi wydarzeniami, na które w napięciu czekali, było też przekazanie gospodarzom i poświęcenie lekkiego samochodu ratowniczo – gaśniczego oraz odsłonięcie i poświęcenie tablicy upamiętniającej 100 lat służenia społeczeństwu. Dziełem pobudzającym w sercach obecnych przed remizą ducha była oprawa muzyczna, którą zapewniła orkiestra dęta Ochotniczej Straży Pożarnej w Liwie.

Fot. Arch. KP PSP w Łosicach

W SETNĄ ROCZNICĘ POD NOWYM SZTANDAREM

8 lipca br. Ochotnicza Straż Pożarna w Łęgu Probostwie (gmina Drobin, powiat płocki) w setną rocznicę służenia społeczeństwu wyróżniona została nowym sztandarem.

Jubileuszowa uroczystość rozpoczęła się odprawioną w miejscowym kościele Mszą Świętą, po której na placu przed świątynią przeprowadzony został jubileuszowy apel. W trakcie uroczystej zbiórki jubilatka wyróżniona została nadanym przez Prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP sztandarem. Po akcie wręczenia obecny na uroczystości prezes Zarządu Głównego ZOSP RP Waldemar Pawlak udekorował

szkandar przyznanym straży za zasługi Złotym Znakiem Związku. Szczególne wyróżnienie spotkało też tamtejszą młodzieżową drużynę pożarniczą. Jej aktywna działalność nagrodzona została nadaniem i wręczeniem proporca. Po oficjalnych wyróżnieniach pod adresem jubilatki popłynęły gratulacje i podziękowania od obecnych na uroczystości przedstawicieli władz. Dziękując za pracę i gratulując strażakom osiągnięć zastępca mazo-

wieckiego komendanta wojewódzkiego PSP st. bryg. Tomasz Cybul przekazał gospodarzom obraz przedstawiający katedrę św. Michała Archanioła i św. Floriana w Warszawie, nazywaną „Świątynią mazowieckich Strażaków”.

Uroczystość obchodzone 100-lecie uwieczniono zostało odsłonięciem z okazji jubileuszu pamiątkową tablicą.

fot Tygodnik Płocki

Wiek dla społeczeństwa

18 sierpnia połową Mszą Świętą Ochotnicza Straż Pożarna w Krubinie (gmina Sanniki, powiat gostyński) rozpoczęła świętowanie stulecia społecznej działalności. Koncelebrze przewodniczył kapelan gminny straży ks. Andrzej Sakowski – członek czynny OSP w Sannikach.

Po liturgii przed strażnicą jubilatki odbył się uroczysty apel, podczas którego stulatka uhonorowana została nadaniem przez Prezydium Zarządu Głównego Związku OSP RP Złotym Znakiem Związku i przyznaniem przez Marszałka Województwa Mazowieckiego Medalem Pamiątkowym „Pro Masovia”. Złoty Znak do płatu sztandaru przyjął prezes Zarządu Głównego ZOSP RP Waldemar Pawlak. Medal „Pro Maso-

via” w imieniu marszałka wręczyła przewodnicząca Rady Powiatu Gostyńskiego Katarzyna Osowicz – Szewczyk. Nie zabrakło też podziękowań i gratulacji dla druhów od obecnych na uroczystości licznie przybyłych gości, wśród których (oprócz wymienionych) między innymi byli: wicestarosta powiatu gostyńskiego Maria Wróblewska, przedstawiciel komendanta wojewódzkiego PSP mł. bryg. Sławomir Jędrych,

przewodniczący Komisji Rewizyjnej Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP (jednocześnie prezes ZOP ZOSP RP Karol Podlesny i komendant powiatowy PSP st. bryg. Mariusz Ostrowski.

Trwałym potwierdzeniem stu lat działania dla społeczeństwa stała się odsłonięta podczas uroczystości upamiętniająca jubileusz tablica.

SAT

fot. Archiwum KP PSP Gostynin

Doceniona przez społeczeństwo

W setną rocznicę powstania Ochotnicza Straż Pożarna w Kozłowie Szlacheckim (gmina Nowa Sucha, powiat sochaczewski) uhonorowana została ufundowanym przez społeczeństwo sztandarem. Wręczenie tego cennego daru usankcjonowała uchwała Prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP

Uroczyste obchody stulecia odbyły się 12 sierpnia przed strażnicą jubilatki. Rozpoczęły się połową Mszą Świętą w intencji strażaków. Liturgii przewodniczył biskup łowicki Franciszek Dziuba. Po koncelebrze gospodarze i ich goście wzięli udział w jubileuszowym apelu. Apel, którego centralnym punktem było wręczenie sztandaru, był także okazją do wyróżnień i podziękowań tak dla stulatki, jak też jej zasłużonych członków. W dowód uznania za 100 lat ofiarnej służby społeczeń-

stwu Zarząd Główny ZOSP RP nadał straży Złoty Znak Związku. Odznaczenie do płatu sztandaru przyjął obecny na uroczystości prezes Zarządu Głównego Związku OSP RP Waldemar Pawlak. Jubilatka wyróżniona została także przyznaniem przez Marszałka Województwa Mazowieckiego Pamiątkowym Medalem „Pro Masovia”. Oprócz odznaczeń dla OSP i zasłużonych druhów nie zabrakło też gratulacji i podziękowań od przybyłych przedstawicieli władz, wśród których (poza wy-

mienionymi) między innymi byli: wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego Mirosław Adam Orliński, zastępca mazowieckiego komendanta wojewódzkiego PSP st. bryg. Tomasz Cybul i wicestarosta sochaczewski Tadeusz Głuchowski.

Jubileuszowe obchody uwiecznione zostały odsłoniętą tablicą upamiętniającą 100 lat niesienia potrzebującym ofiarnej pomocy. ST

Fot. Arch. OSP Kozłów Szlachecki

100 lat dla społeczeństwa

Ochotnicza Straż Pożarna w Radziejowicach (powiat żyrardowski) służy społeczeństwu 100 lat. Jej wiekowe zasługi docenione zostały podczas zorganizowanej z okazji jubileuszu uroczystości.

Świętowanie rozpoczęło się Mszą Świętą w intencji strażaków w miejscowym kościele. Po eucharystii członkowie jubilatki spotkali się ze swoimi gośćmi przed strażnicą. Apel rozpoczął się złożeniem raportu przez dowódcę uroczystości Bartłomieja Skuzę prezesowi Zarządu Głównego Związku OSP RP Waldemarowi Pawlakowi. Po późniejszym podniesieniu flagi i odegraniu hymnu państwowego wszystkich przybyłych powitał prezes OSP Marek Leja, po czym drużna Barbara Kowalska zapoznała gości z ważniejszymi wydarzeniami z dziejów 100-latki.

W trakcie apelu marszałek województwa mazowieckiego Adam Struzik uhonorował zasłużoną jednostkę Medalem Pamiątkowym „Pro Masovia”. Odznaczenia otrzymali też wyróżniający się w społecznej pracy strażacy. Ważnymi symbolami ubogacającymi tę ważną rocznicę stały się też figura i obraz świętego Floriana. Umieszczoną na fasadzie remizy figurę i obraz, który powędrował do wnętrza strażackiej siedziby, poświęcili proboszcz miejscowej parafii ks. Henryk Andrzejewski i powiatowy kapelan strażaków ks. Sławomir Tulin.

Oprócz wyróżnień powędrowało do dru-

hów wiele podziękowań i gratulacji. Wśród gratulujących, obok gości wymienionych wcześniej, między innymi byli: starosta żyrardowski Krzysztof Dziwisz, dyrektor Delegatury Urzędu Marszałkowskiego w Żyrardowie Grzegorz Dobrowolski i komendant powiatowy PSP st. bryg. Mariusz Tymoszewicz. Uroczystość uświetniła orkiestra dęta Ochotniczej Straży Pożarnej w Mszczonowie.

100 lat służby dla społeczeństwa uwiecznione zostało odsłoniętą w trakcie uroczystości pamiątkową tablicą.

Stefan Todorski
Archiwum PSP

DWA STULECIA W JEDNYM DNIU

26 sierpnia setną rocznicę powstania świętowały: Ochotnicza Straż Pożarna w Nowej Suchej (gmina Nowa Sucha, powiat sochaczewski) i Ochotnicza Straż Pożarna w Konarach (gmina Warka, powiat grójecki). W intencji obydwu jubilaterek odprawione zostały Msze Święte. Obydwie też podczas uroczystych apeli uhonorowane zostały nadanymi przez Prezydium Zarządu Głównego Związku OSP RP Złotymi Znakami Związku i przyznanymi przez Marszałka Województwa Mazowieckiego Medalami Pamiątkowymi „Pro Masowia”.

Stulecie w Nowej Suchej połączone zostało z wręczeniem ufundowanego przez społeczeństwo i nadanego przez Prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP sztandaru. Wręczenia sztandaru i dekoracji jego płatu Złotym Znakiem Związku dokonał prezes Zarządu Głównego ZOSP RP Waldemar Pawlak. Medal

„Pro Masovia” przedstawiciele stulatk otrzymali bezpośrednio od obecnych na uroczystości marszałka Adama Struzika i wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Mazowieckiego Mirosława Adama Orlińskiego.

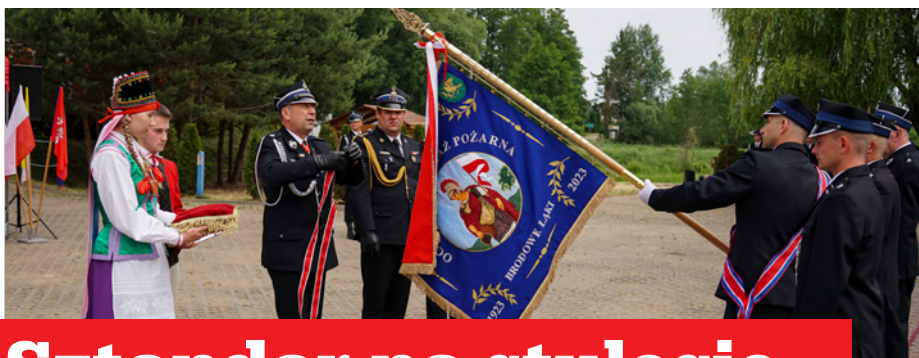
W Konarach Złotym Znakiem Związku sztandar jubilatki dekorował członek Prezydium Zarządu

Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP Józef Zalewski. Gratulację i podziękowania skierowane do strażaków popłynęły między innymi z ust ministra klimatu i środowiska Anny Moskwy oraz senatora RP Stanisława Karczewskiego.

Obydwie świętujące stráže w dowód uznania obdarowane zostały też przez Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego PSP obrazami przedstawiającymi Katedrę pw. św. Michała Archanioła i św. Floriana Męczennika w Warszawie. W Nowej Suchej obraz wręczył druhom zastępca komendanta wojewódzkiego PSP st. bryg. Artur Gonera, w Konarach zaś zastępca komendanta wojewódzkiego PSP st. bryg. Tomasz Cybul.

Fot. (Nowa Sucha) st. kpt. Milena Bulwan KP PSP Sochaczew

Fot. (Konary) mł. asp. Michał Maroszek

Sztandar na stulecie.

24 czerwca stulecie działalności świętowała Ochotnicza Straż Pożarna w Brodowych Łąkach (gmina Baranowo, powiat ostrołęcki). Setna rocznica stała się okazją do nadania jubilatce sztandaru.

Jubileuszowa uroczystość rozpoczęła się w miejscowym kościele Mszą Świętą w intencji strażaków i ich rodzin. Po Eucharystii gospodarze i zaproszeni goście przemaszerowali przed strażnicę, gdzie odbył się okolicznościowy apel. Po

odegraniu hymnu państwowego i podniesieniu flagi narodowej wójt gminy Baranowo Henryk Toryfter powitał przybyłych na uroczystość, po powitaniu zaś zgromadzonym na strażackim placu gościom przedstawiono opis głównych wyda-

zeń w dziejach stulatk. Centralnym momentem święta było wręczenie nadanego przez Prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP sztandaru i dekoracji jego płatu nadanym jubilatce przez Prezydium Zarządu Głównego ZOSP RP Złotym Znakiem Związku. Aktu wręczenia i dekoracji Znakiem dokonał wiceprezes ZOW ZOSP RP Mirosław Augustyniak. Po odznaczeniu strażnicy medalami i odznakami wyróżniono także zasłużonych strażaków.

Świętującym druhom asystowali mieszkańcy miejscowości, delegacje z okolicznych straży i przedstawiciele władz państwowych, samorządowych i pożarniczych. Wśród gości między innymi byli: zastępca mazowieckiego komendanta wojewódzkiego PSP st. bryg. Artur Gonera, starosta ostrołęcki Stanisław Kubeł, kierownik Delegatury Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Ostrołęce Marcin Grabowski, komendant powiatowy PSP mł. bryg. Tobiasz Fabiszewski i prezes Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP Janusz Głowacki. Uroczystość uświetniła Młodzieżowa Orkiestra Dęta z Krzynowłogi Małej.

Fot. Łukasz Laskowski

Wiek społecznej służby

100 lat działalności świętowała Ochotnicza Straż Pożarna w Dzierzbach (gmina Jabłonna Lacka, powiat sokołowski). Uroczyste obchody rozpoczęły się Mszą Świętą odprawioną w intencji strażaków w kaplicy w Krzemieniu. Po celebrze przed strażnicą OSP odbył się jubileuszowy apel.

Rocznica stała się okazją do uhonorowania jubilatki Złotym Znakiem Związku. Aktu dekoracji sztandaru nadanym przez Prezydium Zarządu Głównego ZOSP RP Znakiem dokonał członek Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP Sławomir Kotowski. Medale i odznaki korporacyjne otrzymali też zasłużeni druhowie z Dzierzb.

Uroczystość zgromadziła licznych gości. Przy-

były delegacje okolicznych straży. Wzięli z niej także udział przedstawiciele władz państwowych, samorządowych i pożarniczych, wśród których między innymi byli: senator RP, sekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia Waldemar Kraska, poseł na Sejm RP Marek Sawicki, członek Zarządu Województwa Mazowieckiego Ewa Orzyłowska i zastępca mazowieckiego komendanta woje-

wódzkiego PSP st. bryg. Rafał Zimochocki.

100-lecie Ochotniczej Straży Pożarnej w Dzierzbach uwiecznione zostało poprzez odsłonięcie tablicy pamiątkowej, która oddaje hołd założycielom stowarzyszenia i późniejszym kontynuatorom strażackiej służby w tej miejscowości.

S. T.

Fot. Archiwum KP PSP w Sokolowie Podlaskim.

Bohaterowie czerwca

Powołana przez Prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP kapituła konkursu „Strażak Roku (Miesiąca) Województwa Mazowieckiego” przyznała ex aequo tytuły „Strażaka Czerwca 2023 roku” druhom Romanowi Kalinowskiemu i Janowi Dzieciółowi. Druhowie ci w dwóch różnych miejscach i zdarzeniach przystąpili w sposób zdecydowany i profesjonalny do ratowani ludzi, którym groziła utrata życia.

8 czerwca dh Roman Kalinowski z Ochotniczej Straży Pożarnej w Ursusie po wyjściu ze swojego mieszkania przed budynek zauważył siedzącego w bezruchu na murku, opartego tyłem o parapet okna mężczyznę w wieku ok. 35 – 40 lat i stojącą obok niego kobietę. Na skierowane do kobiety pytanie: co się stało? – usłyszał odpowiedź, że widziała, jak mężczyzna siadał i zasnął, ale nie ma z nim kontaktu. Druh Roman zatem z pomocą kobiety zdjął mężczyznę z murku i położył go na plecach, po czym poprosił kobietę o wezwanie pomocy, a sam – stwierdziwszy, że poszkodowany nie oddycha i nie reaguje na bodźce – przystąpił do reanimacji. Podjętą resuscytację krążeniową – oddechową prowadził przez ok. 10 minut, do przybycia zespołu ratownictwa medycznego. Przejęty przez ratowników nieprzytomny człowiek reanimowany był nadal przez ok. pół godziny. Po ok. czterdziestu minutach intensywnej reanimacji udało się przywrócić mężczyźnie funkcje oddechowe i przewieźć już przytomnego do szpitala.

24 czerwca dh Jan Dzieciół z Ochotniczej Straży Pożarnej w Rudniku Małym (gmina Wodynie, powiat siedlecki) wracając do domu jechał swoim samochodem drogą S 8 z Wrocławia do Warszawy. Jadąc usłyszał w radiu, że na trasie jego przejazdu w wyniku kolizji dwóch pojazdów utworzył się długi korek. W momencie, kiedy ostrożnie zbliżał się do przeszkody, drugim pasem z dużą prędkością przejechał inny pojazd i z dużą siłą uderzył w stojące w korku osobowe auto. Silne uderzenie spowodowało karambol nieomal stykających się ze sobą sześciu samochodów. Pojazd uderzony jako pierwszy uległ znacznemu rozbiciu, a znajdujące się w nim cztery osoby nie mogły o własnych siłach wydostać się na zewnątrz. Strażak z Rudnika Małego zatrzymał samochód w bezpiecznym miejscu i pospieszenie ruszył na pomoc poszkodowanym. W uderzonym jako pierwsze aucie znajdowało się małżeństwo i ich dwójka dzieci: na przednich fotelach mężczyzna i 10-letnia córka, z tyłu kobieta z rocznym dzieckiem umieszczonym

w foteliku. Druh Jan – telefonując na numer 112 – wezwał służby ratownicze, bo nikt wcześniej tego nie uczynił, po czym przystąpił do udzielania pomocy poszkodowanym. Niemalym problemem było wyszarpięcie zablokowanych tylnych drzwi i ewakuowanie w bezpieczne miejsce matki z malutkim dzieckiem. Po pomyślnym wyprowadzeniu z auta ofiar wypadku Jan Dzieciół monitorował sytuację: opiekował się poszkodowanymi i utrzymywał kontakt telefoniczny ze spieszącymi na ratunek służbami: Państwową Strażą Pożarną i lekarzem dyżurnym.

28 sierpnia w siedzibie Mazowieckiego Urzędu Marszałkowskiego bohaterowie czerwca uhonorowani zostali przyznaniem przez Zarząd Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP dyplomami i plaketkami potwierdzającymi przyznanie szacownych tytułów, a także obdarowani przyznaniem przez Marszałka Województwa Mazowieckiego nagrodami pieniężnymi.

Stefan Todorski

fot. facebook OSP Rudnik Mały

MAZOWSZANIE WŚRÓD NAJWYŻEJ OCENIONYCH W POLSCE

W zakończonej krajowym finałem XLV edycji Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega Pożarom” mistrzowie Mazowsza w dwóch grupach wiekowych sięgnęli po „podium”.

W goszczącym w czerwcu krajowych finalistów Centrum Badań i Rozwoju Nowo-

czesnych Technologii w Grzymysławicach k/ Wrześni (woj. Wielkopolskie) drugą lo-

katę w grupie młodzieży szkół podstawowych z klas 1 – 4 zdobył Michał Bartosiak z powiatu wołomińskiego. Po trzecie zaś miejsce w grupie konkursowiczów z klas V – VIII sięgnął Tadeusz Leszczuk z powiatu otwockiego.

Laureatom serdecznie gratulujemy.

ST

DZIAŁANIA PODCZAS ZDARZEŃ Z UDZIAŁEM SAMOCHODÓW O NAPĘDZIE ELEKTRYCZNYM I HYBRYDOWYM

W ostatnich latach na terenie Polski zauważono dynamiczny wzrost szeroko rozumianej elektromobilności, a co za tym idzie z nowymi zagrożeniami z tym związanymi. Duży wpływ na takie zainteresowanie pojazdami elektrycznymi i hybrydowymi mają kwestie ekologiczne jak również ekonomiczne. Pomimo wyższej ceny zakupu takich pojazdów użytkownicy w perspektywie czasu zauważają wyraźne oszczędności na kosztach ładowania akumulatorów, czy obsłudze serwisowej. W przedmiotowym artykule omówione zostaną głównie zagrożenia oraz postępowanie na wypadek zdarzeń z udziałem pojazdów o napędzie elektrycznym i hybrydowym.

Kwestie wysokiego bezpieczeństwa w trakcie użytkowania takich pojazdów są zapewnione przez szereg norm, jakie muszą spełnić producenci samochodów o napędzie elektrycznym i hybrydowym. Jednak pomimo wysokich standardów bezpieczeństwa zdarzają się sytuacje, w których pojazd ulega awarii, w następstwie której może dojść do pożaru akumulatora trakcyjnego. Należy przy tym pamiętać, że nie każdy pożar samochodu elektrycznego czy hybrydowego to pożar akumulatora trakcyjnego. Najczęściej stosowane akumulatory są wykonane w technologii litowo-jonowej (Li-ion), które mają zdolność do samozapłonu wskutek uszkodzenia mechanicznego, zwarcia w układzie wewnętrznym akumulatora lub oddziaływaniem temperatury z zewnątrz (np. pożar pojazdu). Kolejnym charakterystycznym zagrożeniem jest porażenie prądem elektrycznym stałym (DC) o wartości 200 – 950 V oraz prądem przemiennym (AC) o wartości 400 – 650 V. Poza wysokim napięciem każdy pojazd elektryczny, hybrydowy wyposażony jest w niezależny układ niskiego napięcia 12 V prądu stałego (DC) służący głównie do obsługi wyposażenia pojazdu oraz aktywacji wysokiego napięcia (akumulatorów trakcyjnych). Wszyscy producenci są zobowiązani odpowiednio zabezpieczać i oznaczać kolorem pomarańczowym przewody wysokiego napięcia. Dzięki takiej normalizacji funkcjonariusze PSP/OSP bez problemu podczas działań są w stanie uwzględnić elementy – przewody szczególnie niebezpieczne w pierwszej fazie działań ratowniczych.

Pisząc w dalszej części artykułu o metodach zabezpieczenia i sposobach prowadzenia działań ratowniczych należy odnieść się do powstałych i zaktualizowanych w maju 2023 roku „Standardowych zasad postępowania podczas zdarzeń z samochodami z napędem elektrycznym oraz hybrydowym”. Powyższe zasady zostały zatwierdzone przez Zastępcę Komendanta Głównego PSP tworząc dokument, mający na celu usystematyzowanie wiedzy oraz sposobów postępowania na wypadek zdarzeń z pojazdami elektrycznymi i hybrydowymi. Przedstawiane w dalszej części zagadnienia są ściśle powiązane ze wspomnianymi standardowymi zasadami postępowania i mają być wsparciem dla KDR biorącego udział w tego typu działaniach ratowniczych.

PRZEPROWADZENIE ROZPOZNANIA

Po dojeździe na miejsce zdarzenia należy się upewnić, czy mamy do czynienia z samochodem elektrycznym czy hybrydowym, a jeśli nie mamy

pewności należy przyjąć, że to auto elektryczne. Podstawowymi elementami charakterystycznymi dla pojazdów elektrycznych mogą być:

- oznaczenia producentów znajdujące się na karoserii pojazdu,
- zielone tablice rejestracyjne,
- brak wlewu paliwa – w zamian miejsce na przewód do ładowania,
- brak układu wydechowego,
- pomarańczowe elementy w komorze silnika,
- informacje z pozyskanej karty pojazdu.

Natomiast elementami charakterystycznymi dla pojazdów hybrydowych mogą być:

- oznaczenia producentów znajdujące się na karoserii pojazdu,
- wlew paliwa oraz miejsce na przewód do ładowania (wersje plug-in),
- pomarańczowe elementy w komorze silnika,
- informacje z pozyskanej karty pojazdu.

W trakcie rozpoznania należy ustalić: okoliczności zdarzenia, liczbę poszkodowanych, skalę uszkodzeń pojazdu, możliwość wystąpienia pożaru oraz czy doszło do uszkodzenia układu wysokiego napięcia wraz z akumulatorem trakcyjnym. Jeśli natomiast doszło do pożaru, to czy jest nim objęty akumulator czy jedynie nadwozie pojazdu. Odpowiednio do skali zagrożenia należy zabezpieczyć teren od osób postronnych i w bezpiecznej odległości ustawić pojazd ratownicze. W przypadku, gdy pojazd uszkodzony objęty pożarem podłączony jest do stacji ładowania, należy w miarę możliwości odłączyć przewód ładujący lub wyłączyć stację wyłącznikiem bezpieczeństwa. Przy każdej sytuacji awaryjnej należy uwzględnić możliwość zapalenia się akumulatora głównego a nawet wybuch.

WAŻNE INFORMACJE!!!

Nie należy ingerować w elementy akumulatorów, przewodów wysokiego napięcia – nie demontuj ich, nie przecinaj, nie zaginaj, nie otwieraj obudowy elementów elektrycznych.

DEZAKTYWACJA I ZABEZPIECZENIE SAMOCHODU

Wspólnymi i obligatoryjnymi działaniami dla samochodów elektrycznych i hybrydowych są:

- zabezpieczenie pojazdu od przetaczania w obu kierunkach (za-

blokowanie np. klinami co najmniej jednego koła z dwóch stron),

- sprawdź na tablicy rozdzielczej, czy jest aktywny elektryczny zespół napędowy (zielony napis – READY, READT TO GO, POWER ON, PLAY) – jeśli tak wyłącz zapłon przyciskiem START/STOP, a w niektórych modelach bez przycisku ustaw dźwignię kierunku jazdy w pozycje „P” z wciśniętym hamulcem i otwórz drzwi kierowcy,

- odłącz akumulator 12 V zaczynając od bieguna ujemnego. W przypadku posiadania karty ratowniczej kolejność działań oraz zakres może się różnić i warto powyższe działania uzupełnić zaleceniami z karty ratowniczej, takimi jak przecinanie pętli bezpieczeństwa bądź rozłączanie odpowiednich zwor powodujące dezaktywację wysokiego napięcia. Przy takich działaniach należy stosować odpowiednie środki bezpieczeństwa (sprzęt) wskazany w karcie ratowniczej. A miejscami pętli dokonywać tylko ściśle według wskazań producenta.

UWAGA!!!

Pod żadnym pozorem nie należy przecinać pomarańczowych przewodów wysokiego napięcia

DZIAŁANIA RATOWNICZE

Zgodnie ze standardowymi zasadami postępowania działania ratownicze z udziałem pojazdów elektrycznych i hybrydowych należy podzielić na trzy sytuacje (kategorie), jakie służby zastaną na miejscu zdarzenia. Są to odpowiednio: wypadek komunikacyjny, pożar, zatopienie samochodu w wodzie. W każdej z powyższych sytuacji należy dokonać oceny sytuacji w szczególności uwzględniając:

- skalę uszkodzeń pojazdu,
- możliwość występowania wysokiego napięcia (aktywnego układu elektrycznego)
- stan układu wysokiego napięcia,
- wycieki płynów eksploatacyjnych (w przypadku hybryd również paliwa),
- czy pożarem objęte jest jedynie nadwozie, czy doszło do pożaru akumulatora trakcyjnego.

Po wstępnej ocenie sytuacji należy przystąpić do działań ratowniczych, warto przy tym posiłkować się kartami ratowniczymi zamieszczonymi we wspomnianych wcześniej standardowych zasadach postępowania (SZP). Doboru odpowiedniej karty należy dokonać w zależności od sytuacji zastanej na miejscu zdarzenia.

KARTA Z1 – WYPADEK KOMUNIKACYJNY

Działania ratownicze:

- dojazd – ustaw pojazd ratowniczy w odpowiedniej odległości,
- wyznacz strefę zagrożenia,
- przeprowadź ewakuację osób poszkodowanych z bezpośrednim zagrożeniem życia,

- pozyskaj szczegółowe informacje o danym modelu pojazdu (karta ratownicza),
- przygotuj linię gaśniczą do ewentualnego podawania wody,
- przygotuj sprzęt pomocniczy do pomiaru temperatury akumulatora trakcyjnego,
- nie dotykaj uszkodzonych elementów elektrycznych,
- przeprowadź dezaktywację wysokiego napięcia,
- korzystaj z zalecanych środków ochrony indywidualnej,
- stosuj techniki wykonania dostępu jak w tradycyjnych pojazdach,
- w czasie wykonywania dostępu nie tnij, nie odginaj elementów pod napięciem (urządzenia elektryczne i pomarańczowe przewody),
- obserwuj temperaturę obudowy akumulatora w przypadku wzrostu temp. pow. 50 o C rozpocznij chłodzenie wodą,
- nie podnoś pojazdu za elementy obudowy akumulatora (ryzyko uszkodzenia i pożaru).

KARTA Z2 – POŻAR

Działania ratownicze:

- dojazd – ustaw pojazd ratowniczy w odpowiedniej odległości,
- wyznacz strefę zagrożenia,
- stosuj sprzęt ochrony układu oddechowego,
- przeprowadź ewakuację osób poszkodowanych z bezpośrednim zagrożeniem życia,
- pozyskaj szczegółowe informacje o danym modelu pojazdu (karta ratownicza),
- w celu zminimalizowania oddziaływania gazów pożarowych stosuj wentylację mechaniczną,
- przystąp do gaszenia pożaru przy użyciu wody (przy niewielkich pożarach można stosować proszki gaśnicze)
- do gaszenia nie stosuj piany: ciężkiej, średniej ani lekkiej,
- jeśli pali się jedynie wewnątrz pojazdu, obserwuj temperaturę obudowy akumulatora, w przypadku wzrostu temp. pow. 50 o C rozpocznij chłodzenie wodą,
- w przypadku pożaru akumulatora trakcyjnego zabezpiecz większą ilość wody do gaszenia,
- nie dotykaj uszkodzonych elementów elektrycznych,
- przeprowadź dezaktywację wysokiego napięcia,
- korzystaj z zalecanych środków ochrony indywidualnej,
- stosuj techniki wykonania dostępu jak w tradycyjnych pojazdach,
- w czasie wykonywania dostępu nie tnij, nie odginaj elementów pod napięciem (urządzenia elektryczne i pomarańczowe przewody),
- po ugaszeniu pożaru zabezpiecz pojazd i podejmij próbę dezaktywacji wysokiego napięcia (jeśli będzie to możliwe).

KARTA Z3 – ZATOPNIENIE SAMOCHODU W WODZIE

Działania ratownicze:

- postępuj standardowo jak z pojazdem o tradycyjnym napędzie,
- przeprowadź ewakuację osób poszkodowanych z bezpośrednim zagrożeniem życia,
- jeśli nie ma dostępu do poszkodowanych, należy podjąć próbę wydobywania całego pojazdu z wody wraz z poszkodowanymi,
- zabezpiecz wyciekające płyny do wody,
- po wydobyciu pojazdu z wody przeprowadź dezaktywację wysokiego napięcia.

UWAGA!!!

Pojazd zalany w wodzie nie zagraża porażeniem prądem elektrycznym

Zawarte treści w przedmiotowym artykule są streszczeniem informacji o pojazdach z napędem elektrycznym i hybrydowym. Przedstawione zagrożenia oraz sposoby postępowania w zdarzeniach z ich udziałem opracowano na podstawie „Standardowych zasad postępowania podczas zdarzeń z samochodami z napędem elektrycznym oraz hybrydowym” maj 2023 r. (SZP) i należy je traktować jako podstawę do działań ratowniczych. Szereg ważnych informacji należy również pozyskiwać z kart ratowniczych dla konkretnego modelu pojazdu, gdyż w zależności od producenta samochodu mogą być znaczące różnice w sposobach dezaktywacji i postępowaniu w sytuacjach awaryjnych.

mł. bryg. Arkadiusz Wójcik

Wkład inż. Józefa Tuliszkowskiego w modernizację narzędzi strażackich

Józef Tuliszkowski (1867-1939) ukończył z odznaczeniem w 1897 r. studia na Politechnice w Rydze i otrzymał tytuł inżyniera mechanika ze specjalnością budowa maszyn oraz dodatkowo uzyskał specjalności pożarniczą i budowlaną.

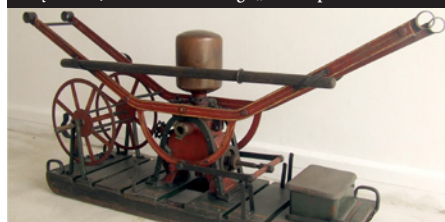
Inż. Józef Tuliszkowski w roku 1936
Zbiory prywatnerodziny p. Haykowskich

Reklama firmy „IGNIS” z 1909 r.

Książka inż. Józefa Tuliszkowskiego „Walka z pożarami” z 1909 r.

Sikawka przenośna 1-cylindrowa „Tryumf” z 1927 r.
Dar OSP Lipiny, gm. Mrozy, dla MPK w dniu 9.10.1983 r.

Sikawka przenośna 1-cylindrowa z 1 poł. XX w Dar OSP Rudnik Mały, gm. Wodynie, dla MPK w dniu 13.12.1982 r.

Jako młody mieszkaniec Rygi obserwował akcje gaśnicze, a jako uczeń gimnazjum wstąpił bez wiedzy rodziców do OSP w Rydze. Uczestniczył w wielu trudnych akcjach. Podczas studiów nadal był członkiem straży w tym mieście, gdzie przez parę lat ciężkiej służby wyróżnił się bohaterstwem i odwagą. W 1898 r., po ukończeniu studiów, przeniósł się do Kijowa. Był współorganizatorem Ochotniczej Straży Pożarnej w Kijowie, dla której opracował projekt remizy i zestaw sygnałów dźwiękowych.

Po 12-letniej działalności w Rydze i Kijowie, od 1903 roku zamieszkał w Warszawie i rozpoczął tu działalność od prowadzenia wykładów na tematy pożarnicze w kilku szkołach. W 1904 r. zorganizował Straż Ogniową Ochotniczą w Puławach, a później w Brzozowej, Kijanach i Nałęczowie. W latach 1903-1906 był właścicielem prywatnego Biura Inżynierskiego działającego w Warszawie i Kijowie, ale głównie zajmował się współpracą ze Specjalną Fabryką Maszyn Rzewuski i Spółka „IGNIS” w Warszawie. W 1900 r. inżynierowie Władysław Rzewuski i Włodzimierz Zaleski z kapitałem 30.000 rubli rozpoczęli w tej fabryce produkcję własnych wyrobów cementowych oraz sikawek specjalnej konstrukcji i wszelkich narzędzi strażackich. Fabryka była przy ul. Gęskiej 6 w Warszawie, a biuro Zarządu przy ul. Ordynackiej 7. Słowo „Ignis” w języku łacińskim znaczy ogień.

Józef Tuliszkowski przed przystąpieniem do spółki wyjechał na kilka tygodni do Niemiec i Austrii w celu zwiedzenia kilku lepiej zorganizowanych straży ogniowych, a głównie dla dokładnego zapoznania się z produkcją narzędzi pożarniczych. Zwiedził fabryki Brauna w Norymberdze, Magirusa w Ulm, Knausta, Kernreitera i Millera w Wiedniu, a także wiele mniejszych w Berlinie, Hamburgu, Stuttgarcie, Kolonii, Moguncji i Frankfurcie.

Wykorzystując zdobytą wiedzę ulepszył produkowane w firmie „Ignis” stacjonarne sikawki strażackie bardzo ciężkie i niepraktyczne w użyciu, szczególnie trudne w transporcie na ówczesnych polskich drogach, oraz drabiny strażackie i inny sprzęt pożarniczy. Zaprojektowana przez niego sikawka przenośna 2-cylindrowa ze stożkowymi zaworami we wspólnej komorze, znacznie podnoszącej jej sprawność, zyskała duże uznanie i na konkursie sikawek w 1904 r. w Kijowie zajęła pierwsze miejsce. Sikawki przenośne tańsze posiadały powietrznik z lanego żelaza (żeliwny), a droższe z miedzianej blachy. Usprawnił też hamulec ratunkowy kłamrowy do aparatu Heniga, montowany za-

miast zawodnego ślimakowego, hełm dymowy, respirator, zatrzaśnik do linki ratowniczej, podpinkę i bandaż do węży oraz opracował nowy typ kasku ze ściętym grzebieniem i kask dla naczelników straży, wzorowany na polskich hełmach husarskich.

W 1909 r. Tuliszkowski własnym nakładem wydał swój pierwszy podręcznik „Walka z pożarami”, bogato ilustrowany rysunkami sikawek, drabin oraz innego sprzętu i narzędzi strażackich wytwarzanych w firmie „IGNIS” w Warszawie.

Dużym osiągnięciem Tuliszkowskiego była opracowana w 1923 r. nowa konstrukcja sikawki przenośnej, posiadająca korpus z cylindrem poziomym, działający podwójnie, wraz z komorą zaworową odlaną z brązu, o krótkich i szerokich kanałach zapobiegających dławieniu wody oraz duże otwory gniazd ze sprężynami przyspieszającymi osiadanie zaworów ssawnych dla zmniejszenia strat, z potrójnym uszczelnieniem. Takie rozwiązanie pozwoliło na zwiększenie wydajności ze 195 l/min. do 250-290 l/min. Model tej sikawki o nazwie „Tryumf” uzyskał patent Nr 4309.

Sikawka „Tryumf” podczas próby wodnej w dniu 18.03.1924 r., przeprowadzonej przez komisję powołaną przez Departament V Inżynierii i Saperów Ministerstwa Spraw Wojskowych, okazała się wydajniejsza o 50,6 % od sikawki dwucylindrowej. Rzut prądu wody na odległość 28-31 metrów był większy o ponad 28 %.

Sikawkę „Tryumf” produkowała Fabryka Narzędzi Pożarniczych „STRAŻAK” L. Piętka, A. Płoski i G. Szolowski w Warszawie, ul. Królewska 1. Do nasady tłocznej zastosowano łącznik „Polonia” – patent własny firmy. Drugim producentem tej sikawki była fabryka: Strażackie Biuro Techniczne Spółka z o. o. w Warszawie, ul. Nowogrodzka 12. Do nasady tłocznej zastosowano łącznik normalny. Sikawki różniły się rozmieszczeniem okuć pomostów i malowaniem firmowym.

Sikawki ręczne przenośne 1-cylindrowe „Tryumf” z obu fabryk są w Muzeum Pożarnictwa w Kotuniu, подарowane przez OSP Lipiny, gm. Mrozy, w dniu 9.10.1983 r. i OSP Rudnik Mały, gm. Wodynie, w dniu 13.12.1982 r.

Zbigniew Todorski
członek komisji ds. działalności naukowej,
kulturalno-społecznej, dokumentacyjnej
oraz historycznej ZG ZOSP RP